

Фізична освіта і спорт

УДК: 378.091.12:796(510)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19766016>

**Аналіз професійних компетентностей викладачів фізичного виховання в
умовах модернізації вищої освіти Китаю**

Трачук Сергій Васильович

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-5580-0510>

Пальчук Марія Борисівна

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-2774-1960>

Холодова Ольга Світозарівна

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-7939-3542>

Луо Сяньюй

аспірант кафедри теорії і методики фізичного виховання

Національний університет фізичного виховання і спорту України

викладачка фізичного виховання

Педагогічний університет Чжоукоу, район Чуанхуей, Цзіньші, Хунань, 466001,

м. Чжоукоу, Китай

<https://orcid.org/0009-0009-8109-2336>

Прийнято: 11.02.2026 | Опубліковано: 28.02.2026

Анотація. Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз рівня сформованості професійних компетентностей викладачів фізичного виховання в умовах модернізації вищої освіти Китайської Народної Республіки та визначити пріоритетні напрями їх подальшого розвитку відповідно до державних стратегічних орієнтирів.

Методи. У дослідженні використано аналіз нормативно-правових документів КНР і міжнародних рекомендацій, узагальнення сучасних наукових джерел, метод операціоналізації компетентностей, анкетування викладачів фізичного виховання, статистичну обробку результатів із застосуванням критерію χ^2 для перевірки значущості розподілу відповідей за чотирирівневою шкалою (A–D).

Результати. Сформовано інтегровану структуру професійних компетентностей, що поєднує методичний, психофізіологічний, інклюзивний, здоров'язбережувальний, цифровий та аксіологічний компоненти. За результатами емпіричного оцінювання встановлено домінування високого та достатнього рівнів за більшістю компетентностей (69–79 % позитивних відповідей). Найвищі показники зафіксовано щодо компетентностей, пов'язаних із проєктуванням і оцінюванням освітнього процесу, розумінням психомоторного розвитку та біологічних основ рухової активності (до 79 % позитивних відповідей; $p < 0,01$). Виявлено статистично значущу перевагу рівнів A та B за всіма блоками дослідження. Водночас компетентності, пов'язані з інклюзивною практикою та організацією додаткової фізкультурно-спортивної

діяльності, характеризуються відносно нижчими сумарними показниками (69–70 %), що свідчить про наявність резервів професійного зростання.

Висновки. Отримані результати підтверджують відповідність визначеного переліку компетентностей сучасним вимогам модернізації вищої освіти Китаю та засвідчують достатній рівень професійної готовності викладачів фізичного виховання. Водночас встановлено необхідність посилення інклюзивного та цифрового складників, розвитку позааудиторної активності й системи безперервного професійного вдосконалення. Запропонований підхід до комплексного оцінювання компетентностей може бути використаний для моніторингу якості підготовки педагогічних кадрів у контексті реалізації стратегії «Healthy China 2030».

Ключові слова: професійна готовність, компетентнісний підхід, модернізація освіти, фізичне виховання, вища школа, цифровізація, інклюзія.

Analysis of Professional Competencies of Physical Education Teachers in the Context of Higher Education Modernization in China

Serhii Trachuk

PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,
Head of the Department of Theory and Methods of Physical Education
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
1 Fizkultury Str., Kyiv, 03150, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-5580-0510>

Mariia Palchuk

PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education
National University of Ukraine on Physical Education and Sport

1 Fizkultury Str., Kyiv, 03150, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-2774-1960>

Olha Kholodova

PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education

National University of Ukraine on Physical Education and Sport

1 Fizkultury Str., Kyiv, 03150, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-7939-3542>

Luo Xiangyu

PhD Student of the Department of Theory and Methods of Physical Education

National University of Ukraine on Physical Education and Sport

Physical Education Teacher

Zhoukou Normal University, Chuanhui District, Jinshi, Hunan, 466001, Zhoukou,

China

<https://orcid.org/0009-0009-8109-2336>

Abstract. *The study aims to conduct a comprehensive analysis of the level of professional competencies of physical education teachers in the context of higher education modernization in the People's Republic of China and to determine priority directions for their further development in accordance with national strategic guidelines.*

Methods. *The research employed analysis of regulatory documents of the PRC and international recommendations, synthesis of contemporary scientific sources, operationalization of professional competencies, questionnaire survey of physical education teachers, and statistical data processing using the chi-square (χ^2) test to verify the significance of response distribution across a four-level scale (A–D).*

Results. *An integrated structure of professional competencies was developed, combining methodological, psychophysiological, inclusive, health-preserving, digital, and axiological components. The empirical assessment revealed the predominance of high and sufficient levels across most competencies (69–79% positive responses). The highest indicators were recorded for competencies related to instructional design and evaluation, understanding of psychomotor development, and biological foundations of motor activity (up to 79% positive responses; $p < 0.01$). The statistical analysis confirmed a significant predominance of levels A and B across all competency blocks. At the same time, competencies associated with inclusive practices and the promotion of extracurricular physical and sports activities demonstrated relatively lower cumulative indicators (69–70%), indicating areas for further professional development.*

Conclusions. *The findings confirm that the selected set of competencies corresponds to the current requirements of higher education modernization in China and reflects an adequate level of professional readiness among physical education teachers. However, the results highlight the need to strengthen inclusive and digital components, enhance extracurricular engagement, and further develop a system of continuous professional development. The proposed comprehensive assessment model may serve as an effective tool for monitoring teacher qualification quality within the framework of the “Healthy China 2030” strategy.*

Keywords: *professional readiness, competency-based approach, higher education modernization, physical education, digitalization, inclusion, health-oriented education.*

Постановка проблеми. Сучасні трансформаційні процеси в суспільстві, зокрема в освітній сфері, зумовлюють необхідність перегляду підходів до підготовки педагогічних кадрів у закладах вищої освіти. Глобалізація освітнього простору, динаміка соціально-економічного розвитку та впровадження

цифрових технологій формують нові вимоги до професійної діяльності викладачів, зокрема у сфері фізичного виховання. Від педагогів очікується здатність до інноваційної діяльності, прийняття нестандартних рішень, системного аналізу освітнього процесу та гнучкого реагування на професійні виклики [3, 5, 10, 11].

У Китайській Народній Республіці модернізація освітньої системи супроводжується системними реформами змісту, організації та технологій навчання. Особливої актуальності набуває проблема підвищення рівня професійних компетентностей викладачів фізичного виховання як ключового чинника забезпечення якості освітнього процесу [1, 2, 8, 9].

Нормативно-правове підґрунтя цих змін закріплено в державних стратегічних документах та концепції «Healthy China 2030» [12], де акцентовано на необхідності відповідності професійних якостей викладачів сучасним державним стандартам.

Попри наявність стратегічних орієнтирів розвитку («Healthy China 2030») [12], залишається відкритим питання реального рівня сформованості професійних компетентностей викладачів фізичного виховання та їх відповідності вимогам модернізації вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика професійної підготовки викладачів фізичного виховання в умовах трансформації освіти активно висвітлюється у сучасних наукових працях.

Дослідження Ван Сяофей [1, 2] окреслюють актуальні проблеми педагогічної освіти в КНР та підкреслюють необхідність оновлення змісту підготовки фахівців.

У дослідженнях останніх років розкривають складові професійної компетентності, зокрема особливості формування компетентностей викладачів в умовах трансформації фізичного виховання в Китаї [8, 9], проаналізовано закордонний досвід фахової підготовки магістрів фізичної культури у Китаї [4].

У дослідженні Gong Yueying та співавт. [13] наголошено на необхідності розвитку дослідницької культури викладачів. Horrell та співавт. [14] підкреслюють роль концепції «Health First» у реформуванні фізичного виховання.

Lu Sanmei та Zhu Shiyan [16] обґрунтовують компетентнісну модель викладача фізичного виховання як інтегративну структуру, що поєднує методичні, соціальні та рефлексивні складові.

Wang Lijuan та ін. [17] аналізують відповідність педагогічних підходів цілям сучасного курикулуму фізичного виховання.

Додатково проблематика професіоналізації підготовки вчителів фізичного виховання висвітлюється у працях Цуй Лун [10, 11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість досліджень невирішеними залишаються такі аспекти: відсутність системної моделі комплексного оцінювання професійних компетентностей викладачів фізичного виховання; недостатня операціоналізація компетентностей як вимірюваних показників професійної готовності; обмежена кількість емпіричних даних щодо інтеграції інклюзивного та цифрового компонентів у професійну діяльність педагогів; потреба в узгодженні результатів компетентнісного оцінювання з державними стратегіями модернізації освіти («Healthy China 2030»). Саме ці прогалини зумовили необхідність проведення даного дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз рівня сформованості професійних компетентностей викладачів фізичного виховання в умовах модернізації вищої освіти Китаю та визначення напрямів їх подальшого розвитку відповідно до сучасних освітніх стандартів і стратегічних державних орієнтирів.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі завдання:

1. Проаналізувати нормативно-правові та науково-методичні засади формування професійних компетентностей викладачів фізичного виховання в КНР.
2. Операціоналізувати перелік ключових професійних компетентностей відповідно до компетентнісної моделі підготовки педагогів.
3. Здійснити емпіричне оцінювання рівня сформованості визначених компетентностей.
4. Виявити проблемні зони та окреслити перспективні напрями вдосконалення професійної підготовки викладачів у контексті модернізації освіти.

Таким чином, дослідження спрямоване на обґрунтування актуальності компетентнісного підходу, визначення реального стану професійної готовності викладачів фізичного виховання та формування рекомендацій щодо подальшого розвитку системи їх підготовки в умовах реформування вищої освіти Китаю.

Формування переліку професійних компетентностей викладачів фізичного виховання здійснювалося шляхом комплексного аналізу нормативно-правових актів Китайської Народної Республіки, положень Міжнародної хартії фізичного виховання, фізичної активності та спорту (UNESCO), а також сучасних наукових досліджень, присвячених трансформації системи фізичної освіти та впровадженню компетентнісного підходу в підготовці педагогічних кадрів. Визначена структура компетентностей ґрунтується на інтеграції методичного, психофізіологічного, дослідницького та соціально-ціннісного компонентів професійної діяльності викладача, що забезпечує їх відповідність стратегічним орієнтирам модернізації вищої освіти Китаю.

Перелік спеціальних педагогічних компетентностей було уточнено з урахуванням положень концепції «Health First» та державної стратегії «Healthy China 2030», а також результатів сучасних емпіричних досліджень у сфері професійної підготовки вчителів фізичного виховання.

У таблиці 1 представлено результати оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей викладачів фізичного виховання за чотирирівневою шкалою (A–D) у межах першого блоку дослідження. Отримані дані відображають розподіл відповідей респондентів у відсотковому співвідношенні та дозволяють визначити домінантні тенденції професійної підготовленості.

Аналіз компетентності «Розробляти, застосовувати та аналізувати дидактичні втручання у дисципліну фізичне виховання» засвідчив високий рівень методичної готовності викладачів. Сумарний показник позитивних відповідей (A+B) становить 77 %. Значення $\chi^2 = 35,72$ при $p < 0,01$ підтверджує статистично значущу перевагу високого та достатнього рівнів, що свідчить про активну інтеграцію дидактичних інновацій в освітній процес.

Таблиця 1

Результати оцінювання професійних компетентностей викладачів фізичного виховання за рівнями (A–D) (перший блок), %

Компетентність	A (%)	B (%)	C (%)	D (%)
Розробляти, застосовувати та аналізувати дидактичні втручання у дисципліну фізичне виховання	32%	45%	18%	5%
Розробляти та впроваджувати програми фізкультури, які сприяють ефективній участі студентів з особливими освітніми потребами	28%	42%	22%	8%
Проектувати, розробляти та оцінювати процеси викладання та навчання, пов'язані з фізичною активністю та спортом, з урахуванням індивідуальних та контекстуальних характеристик студентів	35%	44%	16%	5%
Розуміти та просувати розвиток рухових здібностей, які є частиною традиційної культури	30%	40%	20%	10%
Розуміти психомоторний розвиток та його еволюційне дозрівання	38%	37%	18%	7%
Розуміти фізичні здібності та фактори, що визначають їх еволюцію, і знати, як застосовувати їх конкретні технічні засади	33%	41%	19%	7%

Розуміти біологічні та фізіологічні основи людського організму під впливом рухової активності

40%	36%	17%	7%
34%	39%	19%	8%
29%	43%	20%	8%
27%	46%	19%	8%
31%	44%	18%	7%

Розуміти елементи та основи тілесного самовираження та невербальної комунікації, а також їх формувальну та культурну цінність

Зрозуміти основи запровадження шкільного спорту та розробити конкретні завдання, які будуть використовуватись у сфері освіти

Мати стратегії застосування елементів здоров'я щодо гігієни та харчування в освітній практиці

Пропонувати стратегії навчання, які сприяють набуттю навичок регулярної фізичної активності

Щодо компетентності «Розробляти та впроваджувати програми фізкультури, які сприяють ефективній участі студентів з особливими освітніми потребами», позитивні відповіді становлять 70 %. Водночас частка рівнів C і D сягає 30 %, що є найвищим показником серед досліджених блоків. Значення $\chi^2 = 24,64$ ($p < 0,01$) підтверджує статистично значущий розподіл, проте інклюзивний компонент потребує посилення в системі підвищення кваліфікації.

За компетентністю «Проектувати, розробляти та оцінювати процеси викладання та навчання, пов'язані з фізичною активністю та спортом, з урахуванням індивідуальних та контекстуальних характеристик студентів» сумарний показник A+B становить 79 %, що є одним із найвищих результатів. $\chi^2 = 41,68$ ($p < 0,01$) свідчить про чітку орієнтацію викладачів на індивідуально-контекстуальний підхід.

Компетентність «Розуміти та просувати розвиток рухових здібностей, які є частиною традиційної культури» має 70 % позитивних відповідей. Проте 10 % викладачів віднесли себе до низького рівня. $\chi^2 = 18,95$ ($p < 0,01$) вказує на нерівномірність розподілу, що окреслює резерви розвитку культурологічного складника.

За компетентністю «Розуміти психомоторний розвиток та його еволюційне дозрівання» позитивні оцінки становлять 75 % ($\chi^2 = 29,84$; $p < 0,01$), що підтверджує високий рівень теоретичної підготовки.

Компетентність «Розуміти фізичні здібності та фактори їх еволюції, і знати, як застосовувати їх конкретні технічні засади» має 74 % позитивних відповідей ($\chi^2 = 27,63$; $p < 0,01$), що характеризує стабільну методичну основу.

Особливо високі показники зафіксовано щодо компетентності «Розуміти біологічні та фізіологічні основи людського організму під впливом рухової активності» – 76% позитивних відповідей ($\chi^2 = 33,47$; $p < 0,01$), що свідчить про ґрунтовну природничо-наукову підготовку.

Компетентність «Розуміти елементи тілесного самовираження та невербальної комунікації» із 73 % позитивних відповідей (A+B) свідчить про достатньо сформований культурологічний та комунікативний компонент професійної діяльності викладачів фізичного виховання ($\chi^2 = 26,11$; $p < 0,01$). Це означає, що більшість педагогів усвідомлюють значення руху як засобу самопрезентації, соціальної взаємодії та формування особистісної ідентичності здобувачів освіти.

Щодо компетентності «Зрозуміти основи запровадження шкільного спорту та розробити конкретні завдання, які будуть використовуватись у сфері освіти», 72 % позитивних оцінок вказують на достатній рівень організаційно-методичної готовності викладачів до впровадження спортивно-освітніх програм. Отримане значення ($\chi^2 = 23,54$, $p < 0,01$). Водночас частка відповідей рівнів C і D сигналізує про потребу подальшого вдосконалення компетентностей, пов'язаних із проектуванням спортивних ініціатив, їх інтеграцією в освітній процес та адаптацією до конкретних умов закладу освіти.

Компетентність «Мати стратегії застосування елементів здоров'я щодо гігієни та харчування» демонструє 73 % позитивних відповідей, із найвищим показником рівня B (46 %) ($\chi^2 = 28,79$; $p < 0,01$). Водночас домінування рівня B

(46 %) свідчить про те, що для більшості ця компетентність перебуває на стабільному, але не максимально розвиненому рівні: знання та практичні підходи використовуються системно, проте потребують подальшого поглиблення, методичної конкретизації та інтеграції сучасних доказових рекомендацій.

За компетентністю «Пропонувати стратегії навчання, які сприяють набуттю навичок регулярної фізичної активності» позитивні відповіді становлять 75 % ($\chi^2 = 30,42$; $p < 0,01$). Викладачі оцінюють власну здатність формувати у здобувачів освіти стійкі навички регулярної фізичної активності як достатньо або високо розвинену. Це вказує на наявність у викладачів методичного інструментарію для мотивації студентів, планування рухового режиму та інтеграції фізичної активності в освітній процес.

Компетентність «Знати, як використовувати ігри як навчальний ресурс» має 74 % позитивних відповідей ($\chi^2 = 27,88$; $p < 0,01$), що свідчить про активне використання ігрових технологій. Показник позитивних відповідей за цією компетентністю означає, що переважна більшість викладачів достатньо або на високому рівні володіють методикою застосування ігор як педагогічного інструменту. Це свідчить про інтеграцію ігрових технологій у структуру навчальних занять, використання їх для розвитку рухових навичок, підвищення мотивації здобувачів освіти та формування соціально-комунікативних умінь. (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Результати оцінювання професійних компетентностей викладачів фізичного виховання за рівнями (A–D) (другий блок), %

Компетентність	A (%)	B (%)	C (%)	D (%)
Знати, як використовувати ігри як навчальний ресурс та навчальний матеріал	36%	38%	18%	8%
Знати, як застосовувати основи (методи) фізичної активності у природному середовищі	33%	42%	17%	8%

Знати, як використовувати інструменти оцінювання у дисципліні фізкультура

Просувати додаткові види діяльності, пов'язані з фізичною активністю та спортом, усередині та за межами освітнього середовища

Відповідати на питання різноманітності у практиці фізичного виховання

Вміти розмірковувати про процес викладання та навчання, різні організаційні типи та методології на уроках фізкультури

Розуміти процеси навчання тілесним та моторним навичкам

Розробляти, змінювати та/або адаптувати до освітнього контексту рухові ситуації, орієнтовані на розвиток та вдосконалення рухових навичок

Планувати, розробляти та оцінювати процеси викладання та навчання, пов'язані з моторними навичками, з увагою до індивідуальних та контекстуальних характеристик учасників

Критично та обґрунтовано аналізувати та повідомляти про цінність фізичної активності та спорту та їх внесок у розвиток та благополуччя людей

Виявляти та запобігати ризикам для здоров'я, пов'язаним з практикою невідповідної фізичної активності

30%	45%	17%	8%
28%	41%	22%	9%
29%	43%	20%	8%
37%	39%	17%	7%
41%	35%	17%	7%
32%	44%	17%	7%
34%	42%	16%	8%
39%	37%	16%	8%
36%	40%	17%	7%

Показник 75 % позитивних оцінок за компетентністю «Знати, як застосовувати методи фізичної активності у природному середовищі» свідчить про достатній рівень готовності викладачів інтегрувати заняття на відкритому повітрі, використовувати природні умови як ресурс розвитку рухових якостей і формування екологічної свідомості. Статистично значуще значення $\chi^2 = 29,03$ при $p < 0,01$ підтверджує, що перевага високого та достатнього рівнів є системною, а не випадковою. Водночас частка відповідей на рівнях C і D вказує на потребу подальшого методичного вдосконалення організації занять у природному середовищі з урахуванням безпеки та варіативності освітніх умов.

Щодо компетентності «Знати, як використовувати інструменти оцінювання у дисципліні фізкультура», 75 % позитивних відповідей ($\chi^2 = 31,25$; $p < 0,01$) свідчать про сформованість у більшості викладачів умінь застосовувати критерії, показники та діагностичні засоби оцінювання результатів навчання. Статистична значущість результату підтверджує домінування достатнього рівня методичної культури в частині контролю та моніторингу досягнень здобувачів освіти. Разом із тим наявність чверті відповідей на середньому та низькому рівнях окреслює необхідність подальшого розвитку інструментарію формуального та критеріального оцінювання в системі професійного вдосконалення педагогів.

Найнижчий показник A+B (69 %) зафіксовано щодо компетентності «Промувати додаткові види діяльності, пов'язані з фізичною активністю та спортом усередині та за межами освітнього середовища» ($\chi^2 = 16,87$; $p < 0,01$), що вказує на резерв розвитку позааудиторної активності.

Компетентність «Відповідати на питання різноманітності у практиці фізичного виховання» має 72 % позитивних відповідей ($\chi^2 = 22,94$; $p < 0,01$).

За компетентністю «Вміти розмірковувати про процес викладання та навчання різні організаційні типи та методології на уроках фізкультури» позитивний рівень становить 76 % ($\chi^2 = 34,15$; $p < 0,01$), що свідчить про розвинену рефлексивну культуру.

Найвищий показник рівня A (41 %) зафіксовано щодо компетентності «Розуміти процеси навчання тілесним та моторним навичкам»; сумарний показник A+B – 76% ($\chi^2 = 36,74$; $p < 0,01$).

Компетентність «Розробляти та адаптувати рухові ситуації до освітнього контексту рухові ситуації, орієнтовані на розвиток та вдосконалення рухових навичок» має 76 % позитивних відповідей ($\chi^2 = 32,88$; $p < 0,01$). Системна орієнтація підготовки педагогів на проєктування занять, диференціацію навантаження та врахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти

сприяє формуванню саме цієї компетентності як операційно відпрацьованої та методично закріпленої. Отримані дані є свідченням сформованої професійно-конструктивної готовності викладачів до організації рухової діяльності відповідно до сучасних освітніх вимог.

За компетентністю «Планувати, розробляти та оцінювати процеси викладання моторних навичок, з увагою до індивідуальних та контекстуальних характеристик учасників» позитивні відповіді становлять 76 % ($\chi^2 = 33,92$; $p < 0,01$).

Компетентність «Критично та обґрунтовано аналізувати цінність фізичної активності та спорту та їх внесок у розвиток та благополуччя людей» має 76 % позитивних оцінок ($\chi^2 = 35,61$; $p < 0,01$), що свідчить про сформований аксіологічний компонент. Це означає, що більшість респондентів не лише визнають значущість фізичної активності та спорту, а й здатні здійснювати їх критичний, аргументований аналіз з позицій впливу на здоров'я, соціалізацію та загальне благополуччя особистості. Таким чином, викладачі демонструють готовність до усвідомленої трансляції цінностей фізичної культури, що є важливим показником зрілості їхньої професійної позиції та відповідності сучасним освітнім орієнтирам.

Нарешті, компетентність «Виявляти та запобігати ризикам для здоров'я пов'язаним з практикою невідповідної фізичної активності» демонструє 76% позитивних відповідей ($\chi^2 = 31,54$; $p < 0,01$), що підтверджує орієнтацію викладачів на здоров'язбережувальну складову. Це вказує не на проблему, а на зону потенційного професійного зростання, особливо щодо поглиблення рефлексивного та інноваційного складників.

У цілому за всіма 22 компетентностями домінують високий (А) та достатній (В) рівні (69–79%). Статистичний аналіз ($p < 0,01$) підтверджує не випадковість розподілу відповідей. Водночас інклюзивний компонент та організація додаткової фізкультурно-спортивної діяльності залишаються

пріоритетними напрямками подальшого професійного розвитку викладачів в умовах модернізації вищої освіти Китаю.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що трансформація системи фізичного виховання в КНР супроводжується позитивними змінами у структурі професійних компетентностей викладачів, однак потребує подальшого вдосконалення в напрямках інклюзивної підготовки, інтерактивних методик і цифрових технологій. Забезпечення системної підтримки, професійних тренінгів та ресурсного супроводу є ключовою умовою сталого розвитку педагогічних кадрів у сфері фізичного виховання.

Висновки. Отримані результати засвідчили, що обраний перелік компетентностей, сформований на основі аналізу нормативних документів КНР, міжнародних рекомендацій та сучасних наукових підходів, адекватно відображає структуру професійної діяльності викладача фізичного виховання в трансформаційний період. Аналіз розподілу відповідей показав переважання високого та достатнього рівнів за більшістю компетентностей, що свідчить про сформовану методичну, психофізіологічну та аксіологічну готовність викладачів до реалізації освітніх завдань. Статистичні показники підтвердили не випадковість отриманих результатів та їх системний характер. Найбільш вираженими виявилися компетентності, пов'язані з проєктуванням і оцінюванням освітнього процесу, розумінням психомоторного розвитку та біологічних основ рухової діяльності. Це дає підстави констатувати досягнення одного з ключових завдань дослідження – встановлення домінантних компонентів професійної підготовленості.

Водночас виявлено окремі напрями, що потребують подальшого вдосконалення. Зокрема, інклюзивний компонент та організація додаткової фізкультурно-спортивної діяльності мають відносно нижчі сумарні показники позитивних відповідей, що окреслює необхідність посилення цих складників у системі безперервного професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Вільчковський Е. С., Вільчковська А. Е., Пасічник В. Р. Фізичне виховання школярів у різних країнах світу (історія та сучасність) : монографія. Петров-Трибунальський : NWP, 2016. 404 с.
2. Кузнецова Л. І., Долженко Л. П., Трачук С. В., Луо Сяньюй. Аспекти функціонування системи фізичного виховання в закладах освіти Китайської Народної Республіки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. 2024. № 9(182). С. 153–156. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).27](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).27)
3. Цуй Лун. Особливості підготовки вчителів фізичного виховання в Китайській Народній Республіці. *Адаптивне управління: теорія і практика*. 2022. № 13(25). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/462/402>
4. Цуй Лун. Педагогічні умови розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в процесі фахової підготовки. *Молодь і ринок*. 2022. № 2(200). С. 161–165.
5. Ван Сяофей. Актуальні проблеми педагогічної освіти учителів фізичної культури Китайської Народної Республіки. *Педагогіка та психологія*. 2019. № 62. С. 48–57.
6. Ван Сяофей. Особливості організації занять школярів з фізичного виховання в Китайській Народній Республіці. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2017. № 49. С. 208–218.
7. Трачук С. В., Лю Сяньюй, Мамедова І. С., Савельєва Г. В. Формування компетентностей викладачів в умовах трансформації фізичного виховання в Китаї. *Sport Science Spectrum*. 2025. № 2. С. 53–59. DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-2-8>
8. Трачук С., Дєдх М., Бричук М., Іванік О., Єфанова В., Енчень В. Складові фахової кваліфікації вчителів фізичного виховання Китаю. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*.

Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2024. Вип. 29(2). С. 98–103. DOI: [https://doi.org/10.32626/2309-8082.2024.29\(2\).98-103](https://doi.org/10.32626/2309-8082.2024.29(2).98-103)

9. Денисова Л. В., Шинкарук О. А. Аналіз закордонного досвіду фахової підготовки магістрів фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти Китаю. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. 2020. № 3К(123). С. 508–512.

10. Central Committee of the Communist Party of China, State Council of China. Healthy China 2030 Blueprint Guide. 2016. URL: http://www.gov.cn/zhengce/2016-10/25/content_5124174.htm

11. Gong Yueying, MacPhail A., Young A.-M. Chinese higher education-based physical education teacher educators' professional learning needs for involvement in research activities. *Professional Development in Education*. 2021. DOI: <https://doi.org/10.1080/19415257.2021.1895286>

12. Horrell A., McMillan P., Chai G. 'Health First' and curriculum reform in China: The experiences of physical education teachers in one city. *European Physical Education Review*. 2021. Vol. 27(3). P. 595–612. DOI: <https://doi.org/10.1177/1356336X20977886>

13. Lu Sanmei, Zhu Shiyan. Research on the construction of competency model for physical education teachers. *Journal of Physical Education*. 2012. Vol. 19(2). P. 83–88.

14. Wang Lijuan, Ha A., Wen Xu. Teaching perspectives of Chinese teachers: Compatibility with the goals of the physical education curriculum. *Journal of Teaching in Physical Education*. 2014. Vol. 33. P. 213–231. DOI: <https://doi.org/10.1123/jtpe.2013-0055>

15. Міжнародна хартія фізичного виховання, фізичної активності та спорту. UNESCO. 1978. URL: https://zakon.cc/law/document/read/995_3508

16. Пальчук М., Трачук С., Дедух М., Голобородько М. Характеристика готовності майбутніх вчителів фізичної культури до реалізації компетентнісного

підходу в умовах НУШ. *Sport Science Spectrum*. 2025. № 2. С. 25–31. DOI:
<https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-2-4>

17. Huang Ruixia. Research on the teaching competence of physical education teachers. *Teaching and Management*. 2010. P. 41–42.